

Zsidó Lányok

A kép 1937-ben készült, zsidó lányok vannak rajta egy cionista szervezetből, azt hiszem, a Betárból [lásd: Betár Csehszlovákiában]. Valamilyen ünnepség lehetett, vagy csak úgy összejöttek. Nem tudom, ki készítette a képet, és nem ismerek senkit a képről. Munkácson több cionista beállítottságú ifjúsági szervezet is volt: a Hasomér Hacair, a Betár, a Mizrachi. Az utóbbi vallásos volt, ortodox. Tizenévesen tagja voltam a Hasomér Hacairnak, ami egy baloldali cionista szervezet volt [lásd: Hasomér Hacair Csehszlovákiában]. Összejöttünk, énekeltünk, cserkészkedtünk, jártunk ki a szabadba. És egyúttal persze folyt a cionista munka. Apám elengedett, nem volt mellette, nem volt ellene. Ebben a tekintetben a szüleim nem nagyon avatkoztak be a gyerekek magánéletébe. Örültek, hogy nem megyünk lingároskodni [linkeskedni -- A szerk.]. Ezekben a szervezetekben még tanultunk is, bár nem volt olyan kifejezett tanítás, inkább ilyen ifjúsági összejöveteleket voltak. Ha felmerült valami téma, megvitattuk, mindenki elmondta a saját gondolatát, a véleményét. Beszéltünk a zsidó történelemről, de ha volt egy bajnokság, egy Európa Bajnokság, Országos Bajnokság vagy akármilyen sportesemény, azt is megbeszéltük. Ezáltal igyekeztek minket kicsit fejleszteni, hogy mindenről legyen valami felfogásunk, ne legyünk visszamaradva. Ez minden héten volt, minden vasárnap jártam. De lehetett oda menni este is mindennap, akinek volt ideje. Voltak ott sportszekciók is. Ki pingpongozott, ki sakkozott. Ott tanultam meg sakkozni. Volt egy unokabátyám, Berger Mendi, az tanított engem, és sakkoztunk. Volt ott biliárdasztal, meg dominóztunk, mikor mit csináltunk. Arra készítettek bennünket, hogy majd idővel kikerülünk Palesztinába. Ez volt a cionizmusnak a célja. Ivritet nem tanultunk ott, ivritet csak a zsidó gimiben tanítottak.